

مقاومت ارتش ایران در برابر متفقین

۲۴ اسفند ۱۴۰۲ ساعت ۱۱:۴۶

ارتش ایران در برابر متفقین مقاومت خاصی نکرد. فقط در گیلان لشکر یازدهم مدت کوتاهی در مقابل روس‌ها مقاومت کرد.

رضاشاه ارتش را یکی از ابزارهای قدرت خود می‌دانست و مدعی بود که اولین ارتش مدرن توسط او شکل گرفته است. اما این ارتش در مواجهه با اولین تهاجم خارجی یعنی حمله متفقین عملکرد خوبی از خود به جا نگذاشت:

«فقط در گیلان لشکر یازدهم مدت کوتاهی در مقابل روس‌ها مقاومت کرد. بعدها معلوم شد که در همان روز اول تهاجم روس‌ها به ایران، لشکر آذربایجان- یعنی همان لشکری که آنقدر «شجاعانه» عشایر تیره بخت را در سال‌های ۱۹۲۳-۱۹۲۴ سرکوب کرده و اشیاء قیمتی و اموال شان را به غارت برده بود (و همین امر منجر به مشاجره لفظی میلسپو و رضاخان درباره سرنوشت طلاها و نقره‌های غارت شده توسط ارتش شد)، همان لشکری که گردهای فراری «جا بجا شده» را در سال ۱۹۳۱ قتل عام کرد- یکباره آب شد و به زمین فرو رفت و گذاشت روس‌ها تبریز و شهرهای دیگر را ظرف مدت کمتر از یک روز اشغال کنند. فرمانده لشکر آذربایجان (امیر لشکر) ایرج مطبوعی، و استاندار آن هر دو در همان روز اول تهاجم فرار را بر قرار ترجیح داده و با کامیون‌های ارتش اسباب و اثاثیه شان، از جمله بوقلمون‌های تیمسار فرمانده لشکر، را به جای امنی رساندند. در خراسان نیز همان ارتشی که زائران و تظاهرکنندگان بی سلاح و بی دفاع را در ژوئیه ۱۹۳۵ با مسلسل، آن هم در حرم امام رضا (ع)، در مشهد، قتل عام کرده بود، بدون شلیک حتی یک گلوله تسلیم روس‌ها شد. فرمانده لشکر خراسان، ژنرال محمد محتشمی، لباس شخصی پوشیده و فرار را بر قرار ترجیح داده بود.»

منبع: محمدقلی مجد، رضاشاه و بریتانیا بر اساس اسناد وزارت خارجه آمریکا، مترجم مصطفی امیری، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۹، ص ۴۷۴

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۴۹۵۵۳/مقاومت-ایران-ارتش-مقاومت>